

НАСОКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА МЕХАНИЗЪМ ЗА УЧАСТИЕ НА УЯЗВИМИ ГРУПИ

Участието на уязвимите групи може да се определи като възможност уязвими групи (индивидуално и / или колективно), да формират и изразяват своите възгледи и да влияят на въпроси, които ги засягат пряко и непряко.

Смисленото участие включва прехвърляне на власт от местната власт към уязвимите групи, което превръща статута им от пасивните получатели на услуги в активни агенти, които са информирани и могат да повлияят на решенията, засягащи техния живот. Ето защо участието изисква обмен на информация и диалог между уязвимите групи и местните власти, основаващо се на взаимно уважение, и изисква пълно отчитане на възгледите на уязвимите групи.

Четири ключови въпроса по контекста трябва да се разглеждат като част от един ситуационен анализ, предшестваш избора на механизми за участие:

- **политическа рамка**, свързана с уязвимите групи (политики, стратегии и т.н.)
- **рамка на децентрализацията** (правомоцията на местното управление, делегирани от държавата)
- **институционална рамка**

Като първа стъпка, ситуационният анализ трябва да отчита степента, в която **политическата рамка** на националните уязвими групи (напр. Национален план за включване на хората с увреждания или националната политика за правата на децата) подкрепя участието на уязвимите групи и се реализира в местното самоуправление.

Успешното участие на уязвимите групи зависи в голяма степен от това дали дизайнът на програмата и свързаните с това практики на участие са подходящи за контекста. **Децентрализацията** установява организационната структура на местните власти, както и основните процеси и отговорности на местното самоуправление.

Картографирането на различните участници и структури в местното самоуправление може да помогне за идентифицирането на най-важните участници за ангажиране на уязвимите групи и структури, които потенциално биха улеснили участието на уязвимите групи. Рамката за децентрализация предоставя подробности за различни формални структури на местното управление и участници (например кмет, съвет) и техните основни роли и отговорности.

Например, може да се пилотира нов комитет или структура с участието на уязвими групи като част от неговата компетентност – напр. съвет на уязвимите групи или съвет на потребителите на услуги.

Определянето на ключови процеси в местното самоуправление може да разкрие възможните точки за включване на уязвимите групи. Рамката за децентрализация установява основните процеси, например планиране и бюджетиране. Отделните стъпки в тези процеси - от събирането на данни до мониторинга и оценката - както

и графикът и участниците, могат да се определят в конкретни насоки (напр. настоящият Механизъм)

Особено важни за участието на уязвимите групи са процесите на местното самоуправление, свързани с формулирането на стратегии, мониторинга и оценяването на предоставянето на услуги, местните наредби и събирането на административни данни.

Картографирането на функциите по реализиране на политики и предоставяне на услуги от местната власт е важно, за да се свърже логично участието на уязвимите групи с функции, които местните власти имат известна свобода да променят. Уязвимите групи могат да бъдат разочаровани от процеса на участие, ако те поставят приоритети, които са извън контрола на местното самоуправление.

Кои са най-важните участници в местното управление (напр. Съвет, кмет, отдели), с които да се ангажирате?

Кои структури / комисии на местно управление биха могли да улеснят участието на уязвимите групи

Кои процеси на местно самоуправление осигуряват възможности за участието на уязвимите групи?

Какви са основните функции на местните власти и какъв е потенциалният обхват за участие на уязвимите групи?

Какъв тип структура е най-благоприятна за участието на уязвимите групи?

Анализът на институционалния пейзаж е от ключово значение за идентифицирането на съответните правителствени партньори, местните фасилитатори и съществуващите механизми за участие в подкрепа на участието на уязвимите групи.

Кои местни участници биха могли да помогнат за улесняване на механизмите за участие на уязвимите групи?

Имат ли опит в участието на уязвимите групи?

Могат ли да бъдат обучени?

Имат ли познания за процесите на местно управление и могат ли да установят ефективни взаимоотношения с местните правителства?

Могат ли да бъдат институционализирани или организирани по такъв начин, че да бъдат устойчиви в дългосрочен план?

Какви механизми за участие на уязвимите групи вече са налице (напр. обратна връзка от потребители на социални услуги)?

Кои участници подкрепят тези съществуващи механизми?

Как могат да бъдат свързани механизмите?

Проектиране на механизма за участие на уязвимите групи

Проектирането на механизма за участие трябва да отчита:

- **целите** на участието на уязвимите групи
- **степената** на участие на уязвимите групи
- **фокусът** на участието на уязвимите групи

- **процесът** на участие на уязвими групи
- **представителите** на уязвимите групи.

Целите трябва да отразяват това, което уязвимите групи биха искали да постигнат, след като са информирани за това какво е възможно в рамките на местния контекст. Какво биха искали да постигнат различните заинтересовани страни (уязвимите групи, местните власти и т.н.) чрез включването на уязвимите групи?

Степен на участие - различните нива на участие могат да бъдат подходящи за различни задачи, дейности или проекти. Степента на участие може да зависи и от местното правителство, и от това, което те могат реалистично да фасилитират измежду многобройните приоритети, които биха могли да имат.

Фокусът на участието може да е свързан с всяка задача или отговорност на местната власт. Например, уязвимите групи могат да бъдат включени в един или повече от следните аспекти:

- вземане на решения относно планираните местни политики и / или териториално планиране
- събиране на данни по обществени въпроси
- упражнения за планиране и бюджетиране в местното самоуправление
- наблюдение на качеството на услугите и съоръженията
- оценка на успеха на местните политики, програми, проекти и / или услуги.

Фокусът на участието трябва да се основава на приоритетите на уязвимите групи и значението на процеса за тяхното благосъстояние и трябва да предвижда възможността за значим, реален ангажимент.

Кои **процеси** на местно самоуправление са от особен интерес и значение за уязвимите групи и по този начин осигуряват най-голям потенциал за пълноценно участие на уязвимите групи?

Въз основа на идентифицираните приоритетни процеси, кои местни участници и / или структури са най-подходящи за участието на уязвимите групи?

Кога трябва да бъде планирано участие във връзка с процесите на местното самоуправление, за да се постигнат максимални резултати?

Изборът на **механизъм** за участие изисква обсъждането на различни стратегически въпроси, свързани с капацитета на местната власт за неговото използване, възможностите за институционализирането му и неговата дългосрочна устойчивост. Например, един механизъм за участие на ромски деца, базиран в училище, може да изключи децата, които са извън училище. Пак така, докато една общностна организация (напр. неправителствена организация) може да подкрепи участието в краткосрочен план, това може да бъде неустойчиво в дългосрочен план.

Практически аспекти като честотата, времето и мястото, където се реализира участието на уязвимите групи, също са важни елементи от проекта. В идеалния случай участието не трябва да бъде ad hoc, а трябва да се установи определена честота на участие.

Независимо от вида на използвания механизъм, важен аспект на инициативата за участие на уязвимите групи е да се гарантира, че участниците от уязвимите групи получават постоянна обратна информация.

Имайки предвид контекста, какви са възможностите за използване на механизми за пряко и непряко участие?

Кои са комуникационните инструменти, от които се интересуват уязвими групи?

Кои от уязвимите групи имат достъп до инструменти за информационни и комуникационни технологии и онлайн платформи?

Колко често могат реално да се срещат представителите на уязвимите групи?

Къде е подходящо да се срещат?

Кога и колко често?

Как може да се осигури обратна връзка от участниците в уязвимите групи?

Как може да бъде въведен механизъм за подаване на жалби и оплаквания от участници, недоволни от реализацията на механизма?

Трябва да се обърне специално внимание на това как най-добре да се постигне такова участие на уязвимите групи, което да не се пресъздава съществуващи на властови структури, а да се даде глас именно на тези, които са изправени пред различни форми на маргинализация.

Какви механизми могат да бъдат въведени, за да се гарантира, че включваме най-уязвимите и маргинализирани групи?

Какви механизми могат да бъдат въведени, за да се гарантира, че всички членове на уязвимите групи имат право на глас?

Какви адаптации са необходими, за да се даде възможност за участие на хората с увреждания?

Какви стратегии за съхраняване мотивацията на участниците могат да бъдат въведени?

Мониторинг и оценка: Въпреки че е предизвикателство да се измери и проследи въздействието от участието на уязвимите групи и да се проведе сериозен мониторинг и оценка, това е от решаващо значение както за да се гарантира, че участието се движи отвъд токенизма и демонстрирането на резултати. Тази работа включва ангажиране с уязвимите групи, за да се определят съвместно целите на оценката, както и да се решат възможните механизми за мониторинг и оценка на участието.